

2 ZDRAVSTVENO STANJE PREBIVALSTVA

2.3 FETALNE SMRTI

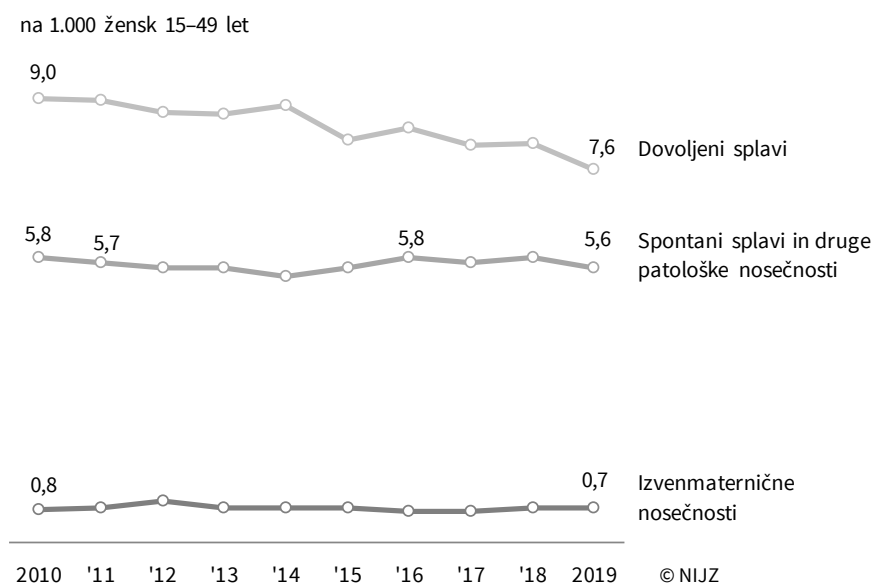
V poglavju fetalne smrti prikazujemo izide tistih nosečnosti, ki se ne končajo z rojstvom otroka. Podatke o fetalnih smrtih zbiramo v Informacijskem sistemu fetalnih smrti, ki beleži smrti zarodkov in plodov, ki so ob teh dogodkih lažji od 500 gramov in mlajši od 22 gestacijskih tednov. Sem sodijo izvenmaternične nosečnosti, spontani splavi in druge patološke nosečnosti ter umetno izzavane prekinitve nosečnosti (dovoljeni splavi).

V letu 2019 je bilo v Sloveniji zabeleženih 5.972 fetalnih smrti oziroma 14 primerov fetalnih smrti na 1.000 žensk v rodni dobi. Med njimi je bilo 5 % izvenmaterničnih nosečnosti, 40 % spontanih splavov in drugih patoloških oblik nosečnosti ter 55 % dovoljenih splavov.

Število izvenmaterničnih nosečnosti ter število spontanih splavov in drugih patoloških oblik nosečnosti na 1.000 žensk v rodni dobi je bilo v zadnjem desetletju relativno stabilno. Stopnja dovoljene splavnosti je v tem obdobju upadla z 9,0/1.000 leta 2010 na 7,6/1.000 leta 2019. Največ fetalnih smrti je bilo leta 2019 zabeleženih pri ženskah, starih 30 do 34 let, sledili sta starostni skupini ter 35–39 ter 25–29 let.

Regijske razlike v dovoljeni splavnosti so v Sloveniji velike, najvišja stopnja dovoljene splavnosti je bila leta 2019 v Podravski regiji, med tem ko so največ dovoljenih splavov na 1.000 živorojenih otrok zabeležili v Pomurski regiji. Najnižja stopnja dovoljene splavnosti je bila zabeležena v Goriški regiji, med tem ko je bilo najugodnejše razmerje med številom dovoljenih splavov in številom živorojenih otrok zabeleženo v Primorsko – notranjski regiji. Razmerje med številom dovoljenih splavov in številom živorojenih otrok je zadnja leta v Sloveniji ugodnejše od povprečja v EU.

2.3 Slika 1: **Fetalne smrti¹⁾ glede na vrsto**, Slovenija, 2010–2019

¹⁾ Po zaključku obdelave podatkov o fetalnih smrtih za leto 2015 je bilo ugotovljeno, da dva izvajalca nista poročali primerov medikamentoznih prekinitvev nosečnosti. Posledično ocenjujemo, da so podatki o dovoljenih splavih v letu 2015 podcenjeni za okoli 2 %, predvsem v Pomurski in Primorsko-notranjski regiji.

Viri:
Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti
Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Tabela 1: **Fetalne smrti¹⁾ glede na vrsto**, Slovenija, 2010–2019

	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Število										
Dovoljeni splavi	4.328	4.263	4.106	4.011	4.060	3.682	3.736	3.529	3.474	3.275
Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	2.760	2.684	2.625	2.573	2.484	2.515	2.572	2.486	2.484	2.409
Izvenmaternične nosečnosti	321	344	395	342	330	321	290	288	319	288
SKUPAJ	7.409	7.291	7.126	6.926	6.874	6.518	6.598	6.303	6.277	5.972
Na 1.000 žensk 15-49 let										
Dovoljeni splavi	9,0	9,0	8,8	8,7	8,9	8,2	8,4	8,1	8,1	7,6
Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	5,8	5,7	5,6	5,6	5,4	5,6	5,8	5,7	5,8	5,6
Izvenmaternične nosečnosti	0,7	0,7	0,8	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Število dovoljenih splavov na 1.000 živorojenih	195,0	196,1	189,3	193,1	195,5	182,4	186,9	177,8	180,5	171,9

¹⁾ Po zaključku obdelave podatkov o fetalnih smrtih za leto 2015 je bilo ugotovljeno, da dva izvajalca nista poročali primerov medikamentoznih prekinitev nosečnosti. Posledično ocenjujemo, da so podatki o dovoljenih splavih v letu 2015 podcenjeni za okoli 2 %, predvsem v Pomurski in Primorsko-notranjski regiji.

Viri:

Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti
Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

Razmerje med številom dovoljenih splavov in številom živorojenih otrok je v obdobju 2010–2019 upadlo za 12 %.

2.3 Tabela 2: **Fetalne smrti glede na vrsto** in po starostnih skupinah žensk, Slovenija, 2019

	Dovoljeni splavi	Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	Izvenmaternične nosečnosti	SKUPAJ
Število				
<=19 let	190	24	2	216
20-24	456	182	29	667
25-29	625	511	67	1.203
30-34	797	773	94	1.664
35-39	835	619	80	1.534
40-44	345	273	15	633
45+	27	27	1	55
SKUPAJ	3.275	2.409	288	5.972
Na 1.000 žensk starostne skupine				
<=19 let ¹⁾	4,2	0,5	0,0	
20-24	9,5	3,8	0,6	
25-29	11,6	9,5	1,2	
30-34	12,4	12,0	1,5	
35-39	11,6	8,6	1,1	
40-44	4,6	3,7	0,2	
45+ ²⁾	0,4	0,4	0,0	
SKUPAJ	7,6	5,6	0,7	

¹⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 15–19 let.

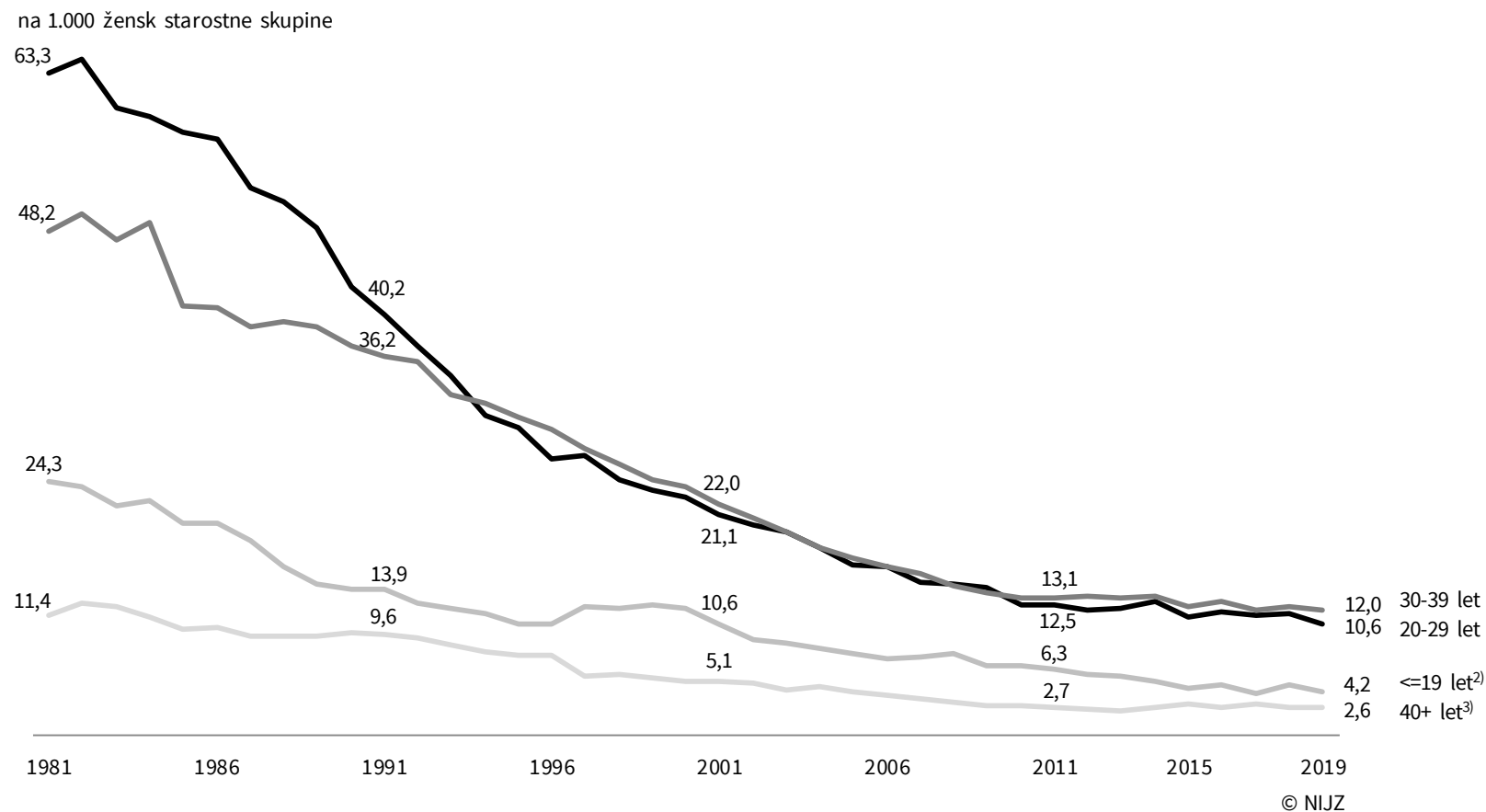
²⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 45–49 let.

Viri:

Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti

Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

Tri izmed štirih fetalnih smrti so bile zabeležene pri ženskah, starih od 25 do 39 let.

2.3 Slika 2: **Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti¹⁾**, Slovenija, 1981–2019

¹⁾ Po zaključku obdelave podatkov o fetalnih smrtih za leto 2015 je bilo ugotovljeno, da dva izvajalca nista poročali primerov medikamentoznih prekinitev nosečnosti. Posledično ocenjujemo, da so podatki o dovoljenih splavih v letu 2015 podcenjeni za okoli 2 %, predvsem v Pomurski in Primorsko-notranjski regiji.

²⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 15–19 let.

³⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 40–49 let.

Viri:

Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti
Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

Dovoljena splavnost je v zadnjem desetletju upadla pri ženskah vseh starosti, vendar pa v zadnjih letih v nekaterih starostnih skupinah več ne upada.

2.3 Tabela 3: **Dovoljeni splavi** po tednu nosečnosti, Slovenija, 2019

Tedni nosečnosti	Število	%
<=10 tednov	2.953	90,2
11-12	98	3,0
13-16	100	3,1
17-28	62	1,9
Neznano	62	1,9
SKUPAJ	3.275	100,0

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Tabela 4: **Fetalne smrti glede na vrsto** in po številu porodov v anamnezi, Slovenija, 2019

Število porodov	Dovoljeni splavi	Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	Izvenmaternične nosečnosti
0	1.053	1.016	142
1	820	973	102
2	1.019	305	36
3	285	77	8
4 in več	94	38	0
Neznano	4	0	0
SKUPAJ	3.275	2.409	288

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Tabela 5: **Povratnice z dovoljenim splavom** po starostnih skupinah žensk, Slovenija, 2019

	Število	% povratnic na vse ženske z dovoljenimi splavi
<=19 let	12	6,3
20-24	53	11,6
25-29	101	16,2
30-34	134	16,8
35-39	156	18,7
40-44	70	20,3
45+	7	25,9
SKUPAJ	533	16,3

© NIJZ

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

REGIONALNE PRIMERJAVE

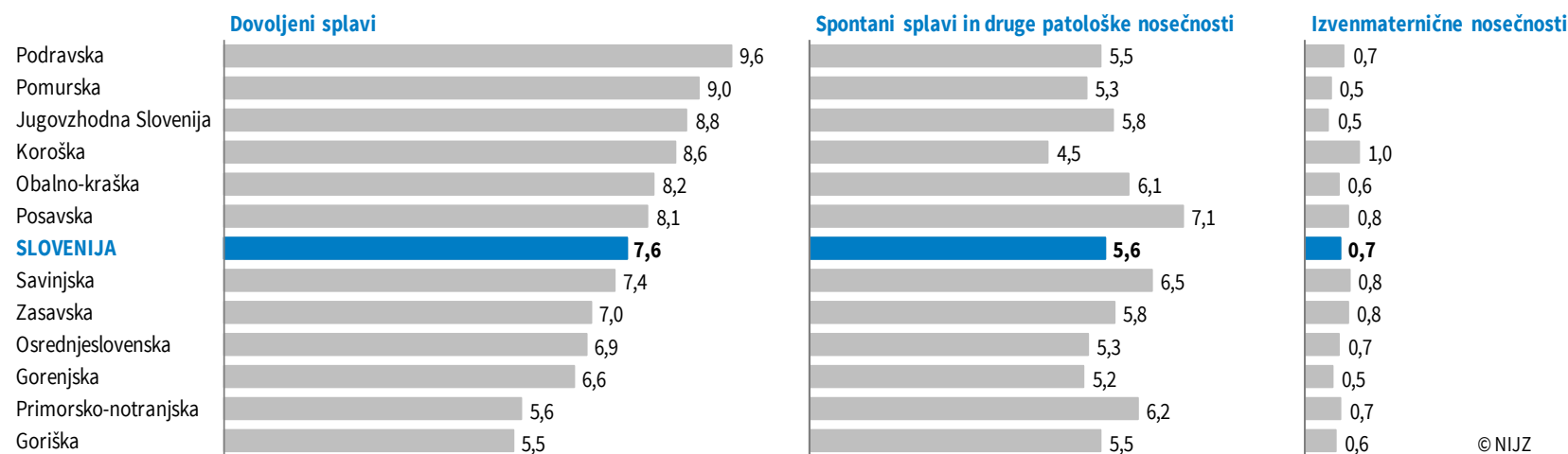
2.3 Tabela 6: **Fetalne smrti glede na vrsto** in po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2019

	Pomurska	Podravska	Koroška	Savinjska	Zasavska	Posavska	Jugovzhodna Slovenija	Osrednjeslovenska	Gorenjska	Primorsko-notranjska	Goriška	Obalno-kraška	SLOVENIJA
Število													
Dovoljeni splavi	204	632	117	381	77	117	253	844	279	58	122	191	3.275
Spontani splavi in druge patološke nosečnosti	119	363	62	334	64	103	166	650	219	64	123	142	2.409
Izvenmaternične nosečnosti	11	49	14	43	9	12	13	80	22	7	13	15	288
Število dovoljenih splavov na 1.000 živorojenih	232,3	227,8	182,5	160,4	169,6	162,5	162,1	160,3	139,7	119,1	122,7	210,4	171,9

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Slika 3: **Fetalne smrti glede na vrsto** in po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2019

na 1.000 žensk 15-49 let

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

© NIJZ

2.3 Tabela 7: **Dovoljeni splavi** po starostnih skupinah žensk in statističnih regijah njihovega bivališča, Slovenija, 2019

	<i>Pomurska</i>	<i>Podravska</i>	<i>Koroška</i>	<i>Savinjska</i>	<i>Zasavska</i>	<i>Posavska</i>	<i>Jugovzhodna Slovenija</i>	<i>Osrednjeslovenska</i>	<i>Gorenjska</i>	<i>Primorsko-notranjska</i>	<i>Goriška</i>	<i>Obalno-kraška</i>	SLOVENIJA
<=19 let	5	32	6	26	5	8	18	48	23	3	4	12	190
20-24	29	95	14	48	11	19	34	127	36	10	13	20	456
25-29	47	134	22	76	15	22	46	152	48	8	21	34	625
30-34	52	145	36	89	24	35	76	183	71	12	37	37	797
35-39	55	152	25	108	18	22	55	223	70	21	32	54	835
40-44	15	70	10	32	4	10	23	102	28	4	15	32	345
45+	1	4	4	2	0	1	1	9	3	0	0	2	27
SKUPAJ	204	632	117	381	77	117	253	844	279	58	122	191	3.275

Viri:

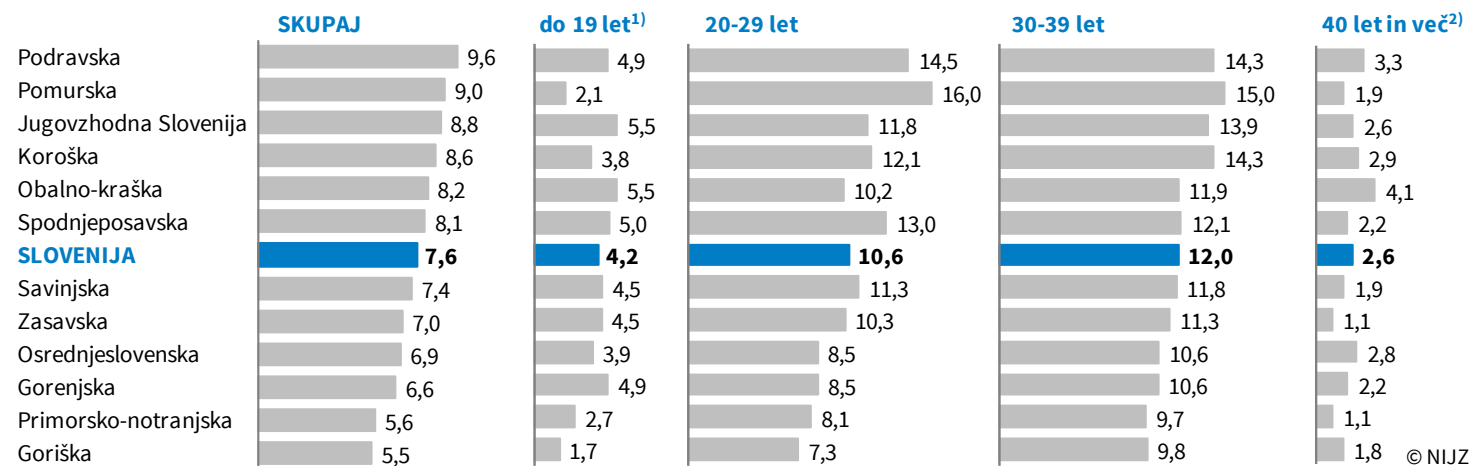
Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti

Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Slika 4: **Dovoljeni splavi** po starostnih skupinah žensk in statističnih regijah njihovega bivališča, Slovenija, 2019

na 1.000 žensk starostne skupine

¹⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 15–19 let.²⁾ Izračuni narejeni na starostno skupino 40–49 let.

Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

2.3 Slika 5: Povratnice z dovoljenim splavom po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2019

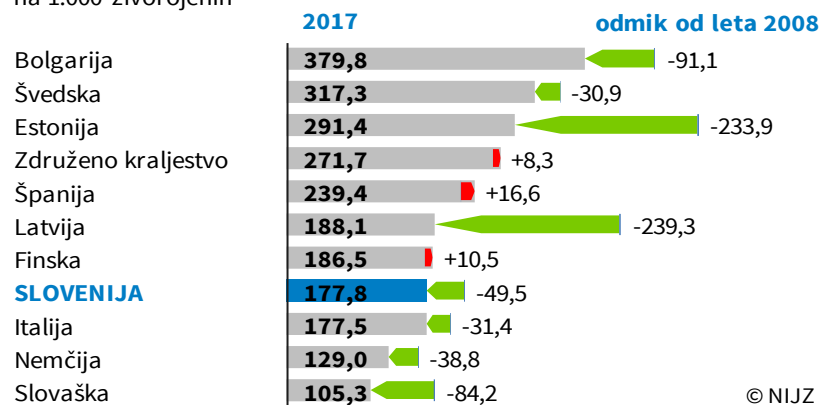
Viri: Informacijski sistem spremljanja fetalnih smrti, Prijava fetalne smrti splava (Obr. 8,171)

MEDNARODNE PRIMERJAVE

2.3 Slika 6: **Število dovoljenih splavov**, Slovenija in nekatere države EU, 2017 in odmik od 2008

na 1.000 živorojenih

Viri: WHO, https://dw.euro.who.int/api/v3/export?code=HFA_586, 24.12. 2020

V zadnjih letih je razmerje med številom dovoljenih splavov in številom živorojenih otrok v Sloveniji ugodnejše od povprečja v državah članicah EU.

DEFINICIJE

NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
Fetalne smrti	<p>Definicija fetalne smrti vključuje vse smrti zarodkov in plodov, ki so ob navedenih dogodkih lažji od 500 gramov in mlajši od 22 gestacijskih tednov:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. patološke nosečnosti, 2. zunajmaternične nosečnosti, 3. spontane prekinitve nosečnosti, 4. umetno izzvane prekinitve nosečnosti, in sicer: <ul style="list-style-type: none"> • dovoljeni splavi do 10. tedna nosečnosti (na zahtevo ženske), • vse umetno izzvane prekinitve nosečnosti po 10. tednu nosečnosti z dovoljenjem komisij za umetne prekinitve nosečnosti in sterilizacije, • primeri feticidov iz medicinskih razlogov (prenatalno ugotovljene z življenjem nezdružljive nepravilnosti ploda ali ogroženo zdravje in življenje nosečnice), ki so dodatno ustrezno kodirani s kodo MKB-10-AM. 		Fetal deaths
Dovoljeni splavi	<p>Dovoljeni splavi so vse umetne prekinitve nosečnosti do 10. tedna nosečnosti (na zahtevo ženske) oziroma kasneje z dovoljenjem komisije za umetno prekinitve nosečnosti, pa tudi vse umetne prekinitve nosečnosti plodov (lažjih od 500 gramov) zaradi prenatalno ugotovljenih težjih nepravilnosti ploda ali zaradi ogroženosti zdravja in življenja nosečnice.</p>		Legal abortions
Dovoljena splavnost	<p>Dovoljena splavnost na 1.000 žensk rodne dobe je razmerje med številom dovoljenih splavov in številom žensk v rodni dobi (15–49 let) sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.</p>		Legal abortion rate

NAZIV	DEFINICIJA	DODATNA METODOLOŠKA POJASNILA	ANGLEŠKI IZRAZ
Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti	Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti je razmerje med številom dovoljenih splavov žensk v določeni starostni skupini in številom žensk iste starostne skupine sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.		Age-specific legal abortion rate
Dovoljeni splavi na 1.000 živorojenih otrok	Dovoljeni splavi na 1.000 živorojenih otrok je razmerje med številom dovoljenih splavov v koledarskem letu in številom živorojenih otrok v istem letu, pomnoženo s 1.000.		Legal abortions per 1.000 live births
Spontana splavnost	Spontana splavnost je razmerje med številom spontanih splavov in številom žensk, starih 15 do 49 let, sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.		Spontaneous abortion rate
Zunajmaternična splavnost	Zunajmaternična splavnost je razmerje med številom zunajmaterničnih nosečnosti in številom žensk, starih 15 do 49 let, sredi istega leta, pomnoženo s 1.000.		Extra-uterine pregnancy rate
Povratnice	Ženske, pri katerih se je zadnja (predhodna) nosečnost končala z dovoljenim splavom.		Women with consecutive abortion

SEZNAM SLIK IN TABEL

SEZNAM SLIK

2.3 Slika 1: Fetalne smrti¹⁾ glede na vrsto , Slovenija, 2010–2019	2-2
2.3 Slika 2: Starostno specifična stopnja dovoljene splavnosti¹⁾ , Slovenija, 1981–2019	2-5
2.3 Slika 3: Fetalne smrti glede na vrsto in po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2019	2-7
2.3 Slika 4: Dovoljeni splavi po starostnih skupinah žensk in statističnih regijah njihovega bivališča, Slovenija, 2019	2-9
2.3 Slika 5: Povratnice z dovoljenim splavom po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2019	2-10
2.3 Slika 6: Število dovoljenih splavov , Slovenija in nekatere države EU, 2017 in odmik od 2008	2-11

SEZNAM TABEL

2.3 Tabela 1: Fetalne smrti¹⁾ glede na vrsto , Slovenija, 2010–2019	2-3
2.3 Tabela 2: Fetalne smrti glede na vrsto in po starostnih skupinah žensk, Slovenija, 2019	2-4
2.3 Tabela 3: Dovoljeni splavi po tednu nosečnosti, Slovenija, 2019	2-6
2.3 Tabela 4: Fetalne smrti glede na vrsto in po številu porodov v anamnezi, Slovenija, 2019	2-6
2.3 Tabela 5: Povratnice z dovoljenim splavom po starostnih skupinah žensk, Slovenija, 2019	2-6
2.3 Tabela 6: Fetalne smrti glede na vrsto in po statističnih regijah bivališča žensk, Slovenija, 2019	2-7
2.3 Tabela 7: Dovoljeni splavi po starostnih skupinah žensk in statističnih regijah njihovega bivališča, Slovenija, 2019	2-8